

เอกสารถอดความสรุปบทเรียนห้องย่อย
การสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาวิชาการสายรับใช้สังคม
วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมมิราเคิลแกรนด์

กลุ่มที่ ๒ : อาจารย์

กลุ่มที่ ๒ นำเสนอโดยอาจารย์ธนดล ดิรุจจิตเจริญ

ผมชื่อ อาจารย์ธนดล ดิรุจจิตเจริญนะครับ ผมเป็นมือใหม่ จะมาสรุปในกลุ่มที่ ๒ ครับ ประเด็นสำคัญคือ กระบวนการที่บุคลากรหรือกลุ่มอาจารย์ที่ลงไปปฏิบัติงานในแต่ละส่วนนั้นจะมีจุดพิเศษ หรือประเด็นสำคัญที่แตกต่างกันไป เช่น ม.ราชภัฏอุดรดิตรถ์มีจุดเด่น คือ เป็นหกตำบล และมีแผนการทำงานที่สืบทอด หรือสืบทอดเนื่องระหว่างรุ่น จากรุ่นอาวุโส สู่อุ่นพี่ รุ่นน้อง ไล่ไปเรื่อยๆ เพราะฉะนั้นคนรุ่นใหม่เข้ามาทำงาน หรือสร้างปฏิสัมพันธ์กับชุมชนจึงมีตัวอย่างเป็นต้นแบบให้เห็น ทำให้มีแบบแผนในการทำที่ง่ายขึ้น หรือมีความเข้าใจที่รวดเร็วขึ้น

สำหรับสถาบันอาศรมศิลป์ จุดที่น่าสนใจ คือ พื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้ง หรือพื้นที่ๆซึ่งเป็นเงื่อนไขในการสร้างกิจกรรม ค่อนข้างจะมีกลไกที่ทำให้การทำงานได้ค่อนข้างตรงประเด็นมากขึ้น ในส่วนของผม.

ธรรมชาติที่เราที่ผสมผสานประเดิมได้ คีย์เวิร์ดสำคัญอยู่ตรงสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เกิดจากอะไร เกิดจากตัวเรา ฉะนั้นต้องเริ่มต้นจากตัวเรา เริ่มต้นจากสิ่งที่อยู่รอบๆตัวเราทั้งหมด แล้วจึงสร้างเงื่อนไข สร้างโปรแกรม สร้างวิธีการในการแก้ไขปัญหา

ในส่วนของมหิตลามีจุดเด่นที่เน้นเรื่องการพัฒนาซึ่งเลยระดับพื้นฐานไปแล้ว ก่อนข้างมีแบบแผน มีกลไก หรือมีกระบวนการที่มีความชัดเจนในรายละเอียด ส่วนมจร. ก่อนข้างจะมีเหมือนกับโครงการพิเศษ โดยเฉพาะโครงการรอบสถาบัน คือการลงไปในรายละเอียดของแต่ละโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ใกล้ โดยพื้นที่ปัญหาของมจร.ส่วนใหญ่ จะเป็นเชิงอุตสาหกรรม ส่วนตัวเนื้อหาประเด็นสำคัญของมจร. คือเรื่องวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี หรือเรื่องของสิ่งที่เราสร้างบัณฑิตแล้วใช้ได้จริง

ขณะที่ประเด็นสำคัญของโพธิวิชาลัย น่าจะอยู่ที่ว่า เป็นเหมือนกับการสร้างภาควิชา ความน่าสนใจที่สุดก็คือ การออกไปนอกเขต คือไม่ได้อยู่ในเมือง ไปเล่นกับปัญหานอกเขต เช่น ภาษา เขตพื้นที่ต่างๆ หรือตามชายขอบของประเทศ ซึ่งผมคิดว่ามันเป็นเสน่ห์อย่างมาก และสามารถที่จะแก้ไขภาพรวมของสังคม หรือของชุมชน ซึ่งตอบโจทย์ในสมมติฐานของโครงการนี้ได้ค่อนข้างมาก ผมขอสรุปประมาณนี้ครับ

ขอบพระคุณอาจารย์ธนดลนะคะ ในกลุ่มที่ ๒ ที่ดิฉันขอเสริมคือ ทุกมหาวิทยาลัยได้มาตอกย้ำบทบาทของอาจารย์ เพราะแม้ว่าจะมีความพยายามในการผลักดันเชิงโครงสร้าง หรือนโยบายอะไรต่างๆ แต่หากอาจารย์ไม่แสดงบทบาทที่ชัดเจน สิ่งต่างๆจะไม่เกิดผล

อาจารย์จากเกือบทุกสถาบันพูดในสิ่งเดียวกัน คือ บทบาทของอาจารย์เข้าสู่ความหมายใหม่ ซึ่งเป็นความหมายที่สำคัญ คือ หน้าที่ของอาจารย์ที่ไกลเกินกว่าการเป็นผู้สอนหรือผู้บรรยาย ซึ่งอาจารย์ชัยวัฒน์ใช้คำว่า เป็นหน้าที่ในการสร้างแรงบันดาลใจ บทบาทนี้มีความสำคัญที่จะทำให้นักศึกษาเกิดความศรัทธาในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง โดยความศรัทธา การเรียนรู้ การพัฒนาตัวเองนั้น จะไม่เกิดขึ้น หากใช้ระบบการเรียนรู้แบบเก่า เพราะฉะนั้นการเรียนรู้ผ่านโจทย์ หรือชุมชน หรือเรื่องราวต่างๆ รอบตัว จึงเป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้เกิดแรงบันดาลใจ

ในเรื่องที่สอง คือเรื่องทักษะ ทักษะที่หลายทีมได้เน้น ก็คือ ทักษะการฟัง และทักษะการสะท้อนย้อนดูตัวเอง ซึ่งแต่ละสถาบันก็ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนรู้ เทคนิคการเรียนการสอนของแต่ละแห่ง ที่สำคัญที่สุด เกือบทุกสถาบันพูดชัดเจนว่าการเปลี่ยนแปลงไม่ได้เกิดเฉพาะในตัวนักเรียน นักศึกษาเท่านั้น แต่คณาจารย์ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้วย คือได้พบเพื่อนๆ จากที่เคยมีบรรยากาศคอดก โดดเดี่ยว และมุ่งมั่นสอนอยู่เพียงลำพัง ก็ได้พบกัลยาณมิตร บางสถาบันใช้คำว่า “ทีมคณาจารย์ เพื่อนคณาจารย์ หรือกัลยาณมิตร” กลุ่มคนเหล่านี้จะช่วยสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริงได้ นั่นคือสิ่งที่กลุ่มที่ ๒ ได้เรียนรู้ ขอขอบคุณมากค่ะ